

Seksuelle rettigheter

er **mennekerettigheter**

Sex og Politikk

Årsmelding

2018

Årsmelding 2018 for Sex og Politikk

Utgitt av Sex og Politikk, mai 2019

Grafisk design: Sex og Politikk

Illustrasjon på forsiden: Stine Nygård

LEDEREN HAR ORDET

Vi lever i foranderlige tider. Nylig har den digitale stemmeassistenten Q blitt presentert. Q snakker til oss på en frekvens mellom 145 og 175 hertz. Det er en kjønnsnøytral stemme, som kan brukes der automatisert informasjon trengs. Stemmen forteller at den er laget for en framtid der vi ikke lenger defineres som kvinnelig eller mannlig. Jeg lurte på om Q etter hvert vil erstatte de kjente stemmene fra den digitale verdenen, som for eksempel Siri, Alexa og Google Assistant.

Norsk forening for familieplanlegging, som er Sex og Politikk sin forgjenger, ble startet i 1969. I løpet av 2018 begynte forberedelsene til foreningens femtiårsjubileum i 2019, og det er tid for noen store tilbakeblikk. I foreningens første år var de sentrale temaene abort og tilgang til familieplanlegging for alle som trengte det. Det var vel ingen da som forutså at nesten 50 år senere skulle retten til å definere seg som noe annet enn enten kvinne eller mann være et kamptema, noe foreningen nå er involvert i.

Sex og Politikk skal både verne om seire som har vært vunnet, og følge med i utviklingen. I året som gikk ble begge deler utfordret. Arbeid for aksept for seksuelt mangfold og ulike kjønnsuttrykk er en aktuell problemstilling, og ikke bare forlengelse av tradisjonell homokamp. I en hestehandel om regjeringsmakt for Kristelig Folkeparti ble paragraf 2c i abortloven, som dreier seg om rett til abort ved skadet foster, brukt som forhandlingskort. Forsøk på å fjerne dette som selvstendig rett til svangerskapsavbrudd gjorde at tusener tok til gatene på slutten av året, og forslaget måtte trekkes. Dermed sto bare et helt perifert forslag igjen av KrF sin «historiske mulighet til å endre abortloven», nemlig fjerning av selvbestemt fosterantallsreduksjon. Det har vært en mulighet som en håndfull gravide har benyttet seg av årlig, og som ikke egner seg for politisk regulering.

Sex og Politikk er medlem i den verdensomspennende paraplyorganisasjonen International Planned Parenthood Federation (IPPF). Vi følger derfor med på abortsituasjonen i andre land. Sammenliknet med mange andre land er vi godt stillet i Norge når det gjelder abort, og i verdenssammenheng er de foreslåtte endringene i abortloven bitte små. Men de ble sett på som et forsøk på å slå en kile inn i en finstemt konsensus som har eksistert i 40 år. Ikke bare Sex og Politikk, men mange andre frivillige organisasjoner reagerte sterkt, og det ble demonstrasjoner rundt om i landet.

I foreningen mener vi at god og alderstilpasset seksualitetsundervisning gir barn og unge et grunnlag for å forstå fortiden, forholde seg til nåtiden og å forberede seg til framtiden. Det er derfor veldig gledelig at det har vært en kontinuerlig økning i bruken av Sex og Politikk sitt seksualitetsundervisningsmaterieill, Uke 6.

I skoleåret 2017-2018 slo vi igjen alle tidligere rekorder for påmelding på Uke 6. Materiellet ble brukt i 42.5 % av grunnskolene i landet, som er en økning på 21 % sammenlignet med forrige skoleår. Enda større deler av materiellet er oversatt til nynorsk og til samisk.

Hvis vi løfter blikket og ser på situasjonen i Europa og i verden for øvrig, er det grunn til bekymring. Konservative krefter fosser fram i mange land, med store konsekvenser for situasjonen knyttet til seksualitet. Vi er opptatt av å være med og påvirke der vi kan, og lære av det som skjer andre steder for å jobbe med situasjonen i Norge. Vi er derfor glade for at vårt nettverk av stortingsrepresentanter er større enn noen gang, gjennom dem har vi muligheter til påvirkning.

I årsmeldinga kan du lese om dette og annet vi har bedrevet i året som gikk. Jeg håper at meldinga kan være til både opplysning og inspirasjon. Mye er oppnådd, og store oppgaver ligger foran oss.

Berit Austveg
Styreleder

INNHold

- 6 Politisk påvirkning
- 14 Seksualitetsundervisning
- 20 Informasjon
- 23 Organisasjon

I. POLITISK PÅVIRKNING

Det var særlig tre tematiske områder som preget Sex og Politikks arbeid i 2018: abort, seksuelle rettigheter i FNs bærekraftsmål og seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) i humanitær innsats. 2018 ble på flere måter et nybrottsår. Vi bidro til en styrket prioritering av SRHR i Norges nye humanitære strategi og lanserte nytt skolemateriell om seksuelle rettigheter i bærekraftsmålene. I tillegg blusset den norske abortdebatten opp igjen, og med god hjelp av en ny styreleder som er ekspert på feltet, fikk Sex og Politikk en synlig plass her også. Dette viser en utvikling i organisasjonen på både relevans og faglig deltagelse i den pågående politiske diskursen og aktuelle politiske beslutningsprosesser.

Sex og Politikk, det norske medlemmet i International Planned Parenthood Federation (IPPF), fremmer og forsvarer seksuelle og reproduktive rettigheter gjennom politisk påvirkning overfor norske myndigheter. Vi mener at seksuelle rettigheter er menneskerettigheter, og at norske myndigheter fortsetter å kjempe for at dette blir anerkjent internasjonalt, særlig i FN-systemet.

SRHR PÅ DAGSORDEN OG PRIORITERT AV POLITIKERE OG MYNDIGHETER

Humanitær strategi med prioritering av SRHR

Norge har økt sin humanitære bistand kraftig de siste årene. I 2018 utarbeidet Utenriksdepartementet en ny humanitær strategi. Dette så Sex og Politikk som en viktig anledning til å sikre at norske prioriteringer innen humanitær bistand også gjenspeilet Norges høye prioritering av seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) i bistanden generelt.

I tett samarbeid med IPPFs humanitære kontor i Bangkok og det norske SRHR-nettverket utarbeidet vi skriftlige innspill til utvikling av strategien og deltok på innspillmøter. Den 4. juni

arrangerte vi en erfaringskonferanse, *Sexual and Reproductive Health and Rights – Life Saving Services in Humanitarian Settings*, sammen med Utenriksdepartementet, Kirkens Nødhjelp, Care og Redd Barna. Konferansen gav rom for diskusjon og erfaringsutveksling om hvordan SRHR i kriser kan prioriteres og hvordan donorer og norske myndigheter kan bidra til dette i sine planer. En rekke viktige innspill kom fra de 60 deltagerne som inkluderte norske og internasjonale organisasjoner, WHO, UNFPA og internasjonale eksperter.

I verden er det flere flyktninger og internt fordrevne enn noen gang. Seksuelle og reproduktive helsetjenester og rettigheter er et område med store udekkede behov og som alt for ofte overses av donorer, myndigheter og humanitære aktører.

Den norske humanitære strategien ble lansert under Arendalsuka 13. august, og for første gang ble behovet for økt innsats til SRHR understreket. I tillegg maner strategien til et

videre sterkt fokus på seksuell og kjønnsbasert vold.

Nytt politisk dokument om seksualitetsundervisning

På årsmøtet 22. mai 2018 vedtok vi vårt andre politiske dokument, *Sex og Politikk om seksualitetsundervisning*. Seksualitetsundervisning er det området som Sex og Politikk arbeider mest med. Vi har sett en økt interesse både blant lærere, i media og blant politikere i løpet av året, særlig i kjølvannet av #MeToo-bevegelsen. Vårt politiske dokument vil gi organisasjonen et tydelig ståsted for hva en god og helhetlig seksualitetsundervisning består i.

Høyt aktivitetsnivå - 18 egne arrangement

Sex og Politikk hadde et høyt aktivitetsnivå med 18 egne arrangement i 2018, både åpne medlemsmøter, debatter med politikere, og flere større heldagskonferanser. Et tett og godt samarbeid med våre medlemsorganisasjoner og andre partnere har vært viktig for å få dette til. Samarbeidet har bidratt til å trekke flere interesserte til arrangementene, øke antall store arrangement vi har vært med på, og til å utveksle verdifull kompetanse innenfor fagfeltet.

Her er et lite utvalg av arrangementene vi gjennomførte i 2018:

- **Skeive dager i hele Norge**

Sex og Politikk deltok i en rekke Pridearrangement i 2018. Vi var i Bergen, Kristiansand, Oslo, Stavanger, Harstad, Tromsø og Trondheim. Vi deltok i debatter med politikere og arrangert en rekke seksualitetsundervisningsdebatter med fokus på temaer innenfor seksuell orientering og kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (SKK). Vi viste i tillegg en 20 minutter lang dokumentarfilm, *Kunsten å være syndig*, arrangert quiz og ungdomsdiskusjonsgrupper, og lanserte seksualitetsundervisningsmateriell om familiemangfold oversatt til nordsamisk.

Temaet for alle årets Pridefestivaler var familie. I den forbindelse oppdaterte vi vårt tema-

materiell om familier til bruk i seksualitetsundervisningen i grunnskolen. Dette ble lansert på Regnbuedagene i Bergen, og den nordsamiske versjonen ble lansert på Arctic Pride i Tromsø. Debatter rundt temaene i materialet ble arrangert i Kristiansand, Stavanger og Oslo.

Under Oslo Pride hadde vi i tillegg et internasjonalt arrangement i samarbeid med Norad og vår medlemsorganisasjon SAIH. Her inviterte vi til panelsamtalen *Education Against Discrimination* med gjester fra våre søsterorganisasjoner Amodefa i Mosambik og SAIHs partnerorganisasjon Gender Dynamix i Sør-Afrika. Dette var første gang at Norad deltok i Oslo Pride.

Sex og Politikk støtter opp om Pridefestivaler som en synliggjøring av skeives tilstedeværelse og rettigheter. I løpet av 2018 ble Pride arrangert på flere steder enn noen gang, inkludert mindre steder i Norge. En «Pride» er en samling av aktiviteter for og med skeive, for eksempel debatter, arrangementer med kunst og musikk. Ofte avsluttes en Pride med en parade-marsj gjennom gatene med bannere og musikk. Sex og Politikk deltok med slagordet *Seksuelle rettigheter er menneskerettigheter* i paradene i Oslo, Kristiansand og Tromsø. Vi tenker at en Pride informerer og lar alle berørte og befolkningen generelt oppleve og se hva det vil si å være skeiv, viser frem mangfoldet i kjønnsidentiteter og -uttrykk og seksuell orientering – men også aktiviteter, tankegods, kunst og kultur som er relatert til en skeiv virkelighet.

- **Arendalsuka**

Som del av det nasjonale SRHR-nettverket løftet vi fokuset på seksualitet med en egen dag under Arendalsuka i 2018, hvor vi lagde *Seksualitetens hus*. Her var det løpende seminarer og debatter:

- Arrangementet *Gjør noe! Seksualitetsundervisning – en statusoppdatering* hadde som tema regjeringens nye strategi for seksuell helse for 2017-2022, Snakk om det! I samarbeid med flere organisasjoner, lokale

krefter og faglige ressurser viste vi konkrete eksempler på metoder og verktøy for bedre seksualitetsundervisning. Arrangementet hadde som ambisjon å være relevant for ungdomspolitikere især, med mål om å inspirere og sette i gang politiske prosesser og vedtak på alle plan.

- Sammen med Pro Sentret og Sex og samfunn arrangerte vi debatten *Kan god seksualitetsundervisning forebygge kjøp og salg av sex?*
- Vi var medarrangør av *Den store utviklingsdebatten 2018: Hvordan å skaffe de store pengene til utvikling?*, som forsøkte å svare på hvilken effekt skatteunndragelser, kapitalflukt og investeringer i privat sektor har på oppnåelsen av bærekraftsmålene, og hva kan Norge gjøre for å sikre tilstrekkelig finansiering for utvikling. I arrangementet deltok blant andre daværende utviklingsminister Nikolai Astrup (H).

- **Nytfestivalen – positiv seksualitet**

For første gang ble Nytfestivalen arrangert, og Sex og Politikk var medarrangør sammen med Sustainable Passion og Cupido. Festivalen satte positiv seksualitet i sentrum, og bestod av 50 ulike foredrag, panelsamtaler og workshoper fordelt på tre dager. Flere hundre mennesker i alle aldre tok turen til Litteraturhuset helgen 9. – 11. november. Festivalen var en suksess med fulle hus og god mediedekning, åpnet av Byråd for eldre, helse og arbeid, Tone Tellevik Dahl (Ap).

I Sex og Politikk erfarer vi at det er vanskelig å bli hørt av både media og myndigheter når vi ønsker å snakke om den positive seksualiteten. Vi mener at veien til å forebygge overgrep, krenkelser og negative seksuelle opplevelser går gjennom helhetlig seksualitetsundervisning med et positivt utgangspunkt. Derfor var det naturlig at vårt bidrag til programmet på Nytfestivalen var foredraget *Hvordan kan seksualitetsundervisningen bli mer sexpositiv?*.

Vi finansierte også samisk deltagelse på festivalen, og et eget arrangement hvor seksuell helse i den samiske befolkningen ble diskutert.

Sekretariat for Stortingets SRHR-nettverk

Sex og Politikk ble etter valget i 2017 valgt som sekretariat for Stortingets nettverk av politikere interessert i seksuell helse. Nettverket hadde stort engasjement i 2018. Det var blant annet representert ved Grunde Almeland (Venstre) på en tur til Tanzania for å lære om situasjonen for SRHR der. Nettverket hadde ved slutten av året vokst til 38 medlemmer med representanter fra alle ni partier på Stortinget. Nettverket ledes av Heidi Lunde-Nordby (H) og Kari Elisabeth Kaski (SV).

Ungdomspartiernes SRHR-nettverk

I januar 2018 etablerte vår ungdomsorganisasjon Seksualpolitisk Nettverk for Ungdom (SNU) med hjelp fra Sex og Politikk et SRHR-nettverk for sentrale medlemmer av ungdomspartiene med moderpartier på Stortinget. Representanter fra sentralstyret til tre ungdomspartier (SU, SUL og AUF) deltok på etableringsmøtet, og i løpet av året hadde SNUs styremedlemmer individuelle møter med representanter fra de resterende partiene (RU, UV, UH, FpU, KrFU og Grønn Ungdom).

I tillegg til at SNU ble invitert til å delta i debatter og holde kurs for ungdomspartiernes samlinger (f.eks. sommerleirer og styremøter), resulterte nettverkssamarbeidet i en felles kronikk som ble publisert på NRK Ytring i slutten av september. Kronikken ble skrevet som et åpent brev til regjeringen, med oppfordring om å anerkjenne barn og unges behov for og rett til helhetlig seksualundervisning gjennom en egen post i statsbudsjettet. Kronikken ble signert av alle ungdomspartiene i nettverket, samt Skeiv Ungdom og Elevorganisasjonen.

RETTE TIL TRYGG OG LOVLIG ABORT SATT PÅ DAGSORDEN

Sex og Politikk lanserte IPPF-kampanjen: #IDECIDE Safe Abortion

Hvert år har IPPF en felles internasjonal kampanje. I 2018 var temaet retten til trygg og lovlig abort. Kampanjen #IDECIDE Safe Abortion ble lansert i Norge på den internasjonale aksjonsdagen for trygg og lovlig abort, 28. september, på konferansen *Access to Safe Abortion – Rights, Values and Justice*. Kampanjen ble lansert av Sex og Politikk i samarbeid med IPPFs sekretariat, OsloMet, Norad, Amatheia, Norske Kvinners Sanitetsforening, Kilden Kjønnforskning og Seksualpolitisk Nettverk for Ungdom (SNU).

Med 50 deltagere og solide innledere, blant andre daværende statssekretær til likestillingsministeren, Tom Erlend Skaug, leder for Utenrikskomiteen Anniken Huitfeldt, representanter fra søsterorganisasjoner i Colombia (Pro-familia) og Irland (IFPA), fageksperter og ungdomseksperter fra vår ungdomsorganisasjon SNU, ble konferansen preget av politisk trøkk, faglige analyser og ungdoms perspektiv på hvordan arbeidet for trygg og lovlig abort må fortsette.

Årets kampanjerapport oversatt vi til norsk, med tittelen *Når kvinner får bestemme: Medikamentell abort og kvinners liv – en oppfordring til handling*. Den setter søkelys på hvordan tilgang til medikamentell abort har bidratt til større tilgjengelighet til aborttjenester og redusert dødelighet fra utrygg abort. Vi har i dag kunnskapen, teknologien og erfaringen vi trenger for å gjøre alle aborter trygge. Økt tilgang på medisiner av god kvalitet, helsehjelp og informasjon er en nøkkel for å oppnå dette.

I tillegg til gode diskusjoner under selve lanseringen fikk vi dekning i flere aviser og intervjuer med Marta Royo og Maeve Taylor fra våre søsterorganisasjoner i Colombia og Irland.

En stemme i den norske abortdebatten

I 2018 klarte Sex og Politikk å ta et nytt steg i sin deltakelse i den pågående samfunnsdebatten. Vi fulgte den historiske folkeavstemningen om abort i Irland, høyesterettsdommen for fastlegen i Sauherad kommune og debatten rundt å innskrenke retten til abort i Norge. Da forslag om å innskrenke abortlovgivningen ble et kort i regjeringsforhandlingene, mobiliserte Sex og Politikk til protest, både alene og som medlem i SRHR-nettverket. Dette skjedde samtidig med vår konferanse om abort, og i løpet av høsten fikk vi flere kronikker på trykk og la en felles strategi med SRHR-nettverket for å fremme våre perspektiv om retten til å velge om og når man vil ha barn og å respektere kvinners og familiers beslutninger. Vi ga innspill til SRHR-nettverkets høring om innskrenking av den norske abortloven når det gjelder fosterantallsreduksjon. Vi fikk støtte av vår svenske søsterorganisasjon, RFSU, som deltok på flere av våre arrangementer og felles demonstrasjoner. Vår nye styreleder, Berit Austveg, og hennes medisinske og faglige kompetanse på feltet, var viktig for å få dette til.

STØTTE TIL SRHR OPPRETTTHOLD I STATSBUDSJETTET 2019

De årlige budsjettforhandlingene er et viktig forum for Sex og Politikk påvirkningsarbeid. I bistandsbudsjettet lovet Norge en økning på 700 millioner kroner til SRHR i kjølvannet av USAs gjeninnføring av munnkurvregelen (Global Gag Rule). Dette er en fortsettelse av økte bevilgninger i revidert budsjett i 2017, og har siden blitt fulgt opp med tilsvarende prioriteringer for 2018 og 2019. Norge er nå en av de største giverne til FNs befolkningsfond (UNFPA), med en kjernestøtte på 530 millioner kroner i 2019. Men fremdeles er det liten økonomisk satsing å se når det gjelder seksualitetsundervisning, noe som ikke gjenspeiler løftet om å være et foregangsland på dette området.

Når det gjelder satsingen på hjemmebane, så vi ikke samme utvikling som man skulle forventet etter fokuset i media og offentligheten på seksualitetsundervisning, og uttalelser fra sentrale politikere fra alle sider i kjølvannet av #MeToo-bevegelsen. Vi fortsatte å fremme kravet om en økt satsing på seksualitetsundervisning til helse, utdanning og likestillingskomiteene i Stortinget, men dette førte ikke til økte bevilgninger.

Seksualitetsundervisning løftes fortsatt høyt av politikere i Norge og i den internasjonale innsatsen, men det er vanskelig å se en økonomisk prioritering.

NORGE FREMMER SRHR I INTERNASJONALE FORA

Sex og Politikk var den eneste norske sivilsamfunnsorganisasjonen som fulgte forhandlingene i FNs kommisjon for befolkning og utvikling (CPD) i 2018. Med støtte fra Utenriksdepartementet dro vi sammen med ledere fra tre av våre søsterorganisasjoner, Santos Simione fra AMODEFA i Mosambik, Thokozani Mbandera fra FPAM i Malawi og Ammal Awadallah fra PFPPA i Palestina. Både i forkant og underveis samarbeidet vi tett med vårt nettverk av søsterorganisasjoner og andre SRHR-organisasjoner internasjonalt for å bidra til å fremme seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Sex og Politikk var del av den norske regjeringsdelegasjonen. Forhandlingene var svært vanskelige og for tredje gang på fire år klarte ikke statene å bli enige om et sluttokument.

Nestleder i Sex og Politikks styre, Elisabeth T. Swärd, representerte Sex og Politikk på FNs kvinnekommisjonen (CSW) i mars, hvor forhandlingene gikk lettere og resulterte i et sluttokument - men også her ble det mindre på SRHR enn Sex og Politikk og IPPF ønsket.

LEDER ARBEIDET MED SKK I IPPF

Sex og Politikk ble tildelt oppgaven å utvikle innsatsen på arbeidsområde seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (SKK) i vår internasjonale paraplyorganisasjon International Planned Parenthood Federation (IPPF) i begynnelsen av 2018. Til å lede dette arbeidet ansatt vi en seniorrådgiver i mai 2018. Hun arbeidet i 2018 sammen med engasjerte ansatte ved IPPFs Londonkontor med å kartlegge arbeidet med SKK blant IPPFs medlemsorganisasjoner. En styringskomité ble dannet med representanter fra hver av de syv regionale sekretariatene til IPPF (Bangkok, Brussel, Kuala Lumpur, Tunis, Nairobi, Mexico City/New York og London). I undersøkelsen oppga 100 av vel 150 medlemsorganisasjoner i IPPF at de arbeider med SKK. Dette var et høyere tall enn forventet, og viste at SKK allerede er et viktig arbeidsområde innen IPPF. Kartleggingen ble brukt som utgangspunkt for første møte i styringskomiteen, som Sex og Politikk arrangerte i januar 2019. I kartleggingen kom det fram at 15 organisasjoner arbeider i land hvor SKK er forbudt, noe som gjør deres arbeid spesielt krevende. Styringskomiteen utpekte to medlemsorganisasjoner fra hver av de seks regionene til å delta i en prosjektgruppe for å videreutvikle arbeidet med SKK i eget land, og synliggjøre og formalisere måter å styrke SKK-arbeidet på for resten av IPPF.

SEX OG POLITIKK

A photograph of a smiling Black woman with her hair in a braided bun, wearing a vibrant red and black patterned dress. She is sitting on a motorcycle, with her hands on the handlebars. The background is a blurred outdoor setting with green foliage. The bottom of the image has a blue and black striped graphic overlay.

Når kvinner får bestemme

Medikamentell abort og kvinners liv –
en oppfordring til handling

Rapporten *Når kvinner får bestemme* lansert 28. september 2018

Glimt fra konferanser i 2018

Kjersti Augland fra Sex og Politikk og Maeve Taylor fra IFPA på abortkonferansen

Ungdomspanel på abortkonferansen

Ashley Wolfington fra International Rescue Committee på den humanitære konferansen

Guro Vikør, seniorrådgiver i Utenriksdepartementet på den humanitære konferansen

Tor-Hugne Olsen, daglig leder i Sex og Politikk åpner konferansen om fagfornyelsen

Deltakere fra Sex og Politikk og våre gjester på ASRHR-konferansen

Glimt fra Pridefestivaler i 2018

Sex og Politikk på Oslo Pride
Foto: Matija Puzar

Sex og Politikk på Oslo Pride
Foto: Matija Puzar

Sex og Politikk på Oslo Pride
Foto: Matija Puzar

Seminar om familiemangfold i seksualitets-
undervisningen på Oslo Pride

Lansering av undervisningsmateriellet om familier
på nordsamisk på Arctic Pride

Foto: Sex og Politikk

II. SEKSUALITETSUNDERVISNING

Seksualitetsundervisning anno 2018 - hot or not? Media sier hot, budsjettene not. Helhetlig seksualitetsundervisning er *the magic bullet* i kampen for likestilling og i arbeidet mot seksuell trakassering, og en naturlig oppfølger av #MeToo-bevegelsen, i alle fall om vi skal dømme etter mediedekning, politiske debatter og konferansetaler. Bruken av Sex og Politikks materiell for seksualitetsundervisning, Uke 6, med 42,5% av alle grunnskoler påmeldt i skoleåret 2017-18, slo alle tidligere rekorder. Allikevel sto budsjettene for dette arbeidet på stedet hvil.

Sex og Politikk arbeider for å forsvare og fremme seksuell og reprodutiv helse og rettigheter (SRHR), både nasjonalt og internasjonalt. Siden 2011 har organisasjonen drevet Uke 6, et gratis undervisningsmaterieil om helse, trivsel og seksualitet.

Regjeringen har startet et arbeid som skal gi norske grunnskoler og videregående skoler nye fagplaner som trer i kraft fra 2020. Sex og Politikk har i 2018 engasjert seg i høringer og faglige innspill til disse, for å sikre at vår erfaring kom med, med mål om å sikre best mulig rammebetingelser og fagplaner for helhetlig, alderstilpasset seksualitetsundervisning fra 1. trinn til og med videregående skole. Forslaget om et nytt tverrfaglig tema *Livsmestring og folkehelse* vil kunne gi rom for dette, og Sex og Politikk jobbet for at seksualitetsundervisning får en sentral plass i dette faget.

I 2018 slo vi igjen alle tidligere rekorder for påmelding og pågang på Uke 6, med over 42,5% av alle skoler registrert som brukere i skoleåret 2017-18.

UNDERVISERE VED OVER 40% AV GRUNNSKOLENE BRUKER UKE 6

Økt etterspørsel av våre tjenester, kompetanse og materieil gir imidlertid også økt press på våre begrensede ressurser. 2018 ble et år med mye sykemeldinger i Uke 6-teamet, men vi klarte likevel å prestere etter planene. Det sier noe om den totale kapasiteten, kompetansen og stå-på-viljen i organisasjonen. Vi er svært fornøyd med at årets mål om 40% påmelding ved landets grunnskoler er nådd med god margin.

Alle fylker har hatt minst én underviser påmeldt ved minst 33 % av skolene, og for første gang var mer enn halvparten av alle grunnskolen i noen av fylkene registrert. Dette utgjorde en økning på 21 % i andel grunnskoler sammenlignet med forrige skoleår. Antall påmeldte undervisere økte med hele 37,7 %, mens antallet elever utgjorde en økning på 33,1 % sammenlignet med forrige skoleår.

Av de påmeldte i skoleåret 2017-18 var 1697 lærere (77,7 %) og 356 helsesykepleiere (16,3 %). Resten består av andre undervisere (rådgiver, sosiallærere, inspektør, rektor mm).

Geografisk fordeling

Uke 6 er et tilbud til alle skolene i Norge. Oppslutningen varierer fortsatt noe mellom fylkene, men forskjellene er i ferd med å utjevnes. I skoleåret 2017-18 var det en god geografisk fordeling av påmeldte undervisere. I 12 av fylkene er mer enn 40 % av skolene påmeldt. Syv fylker hadde en økning på ti prosent eller mer! Ingen fylker har under 33 % deltakelse blant sine grunnskoler. På topp tre finner vi Aust-Agder (53,5 %), Buskerud (50,7 %) og Oslo (49,4 %). De tre fylkene med lavest andel påmeldte grunnskoler var Rogaland (30,7 %), Møre og Romsdal (36,2 %) og Hedmark (33,9 %).

Vi har hvert år hatt en spesiell satsing på de tre fylkene med lavest påmelding, for å søke å utjevne forskjellene. Dette har gjort at forskjellene i deltakelse har minnet. For første gang siden vi startet denne prioriteringen er det de samme tre fylkene som har bunn plassering i 2018 som i 2017. Både Hedmark, Rogaland og Møre og Romsdal har en oppgang sammenlignet med tallene for 2017, men er fortsatt våre satsingsfylker i skoleåret 2018-19.

Uke 6-materiellet får toppkarakter av undervisere

Hvert år gjennomfører Sex og Politikk en brukerundersøkelse blant de som har vært påmeldt Uke 6. Tilbakemeldingen i 2018 var jevnt over veldig betryggende, både lærere og helsesykepleiere ga Uke 6 toppkarakter. Underviserne ble bedt om å rangere hele Uke 6 på en skala fra en til seks. 61,2 % ga karakteren fem eller seks i 2018. 91,96 % oppga fire eller høyere. På spørsmål om elevene var engasjerte eller motiverte, svarte hele 83,8 % av underviserne positivt. Funnene i undersøkelsen i 2018 bekrefter i all hovedsak at materialet stadig oppleves som relevant, nyttig og engasjerende - både av undervisere og elever.

SEKSUALITETSUNDERVISNINGSMATERIELL PÅ NYNORSK OG NORDSAMISK

Elever har lovfestet rett til læremidler på egen målform, jf. Opplæringsloven § 17. Vårt materiell ble fram til 2016 kun laget på bokmål. For at tilbudet skal oppleves relevant over hele landet, ønsker vi å oversette materialet til nynorsk og samisk. Gjennom å tilby materiell på alle de viktigste norske skriftspråkene blir materialet mer aktuelt i de områdene der disse skriftspråkene er utbredt og lettere å implementere i skolen. Dette er kostbart og tidkrevende, og dermed en oppgave som må fordeles over flere år.

Vi ønsker på sikt å tilby vårt materiell på alle de tre viktigste målformene i den norske skolen: bokmål, nynorsk og nordsamisk. I 2018 gjorde vi en grundig revidering av grunnmaterialet og temamaterialet *Sosiale medier* for 5.-7. trinn, og oppdateringene ble oversatt til nynorsk og lansert i Bergen i juni.

Temamaterialet *Familier* for 4.-7. trinn og 8.-10. trinn ble oversatt til nordsamisk og lansert i november i Tromsø, som en del av Arctic Pride sitt møte *Skeive samiske erfaringer..* Tema-materialet *Familier* er alderstilpasset til både mellomtrinnet og ungdomsskolen, og fokuserer på hvordan vi kan være familier på ulike måter

INTERNASJONALT NETTVERK OG SAMARBEID

Sex og Politikk henter kontinuerlig inspirasjon og lærdom internasjonalt. Sex og Samfund i Danmark er en sentral samarbeidspartner og innholdsleverandør i arbeidet med Uke 6, og styret og ansatte i Sex og Politikk besøkte søsterorganisasjonen i København i juni 2018 for en gjennomgang av informasjon og nyheter om danskenes *Underviserportal for grundskolen, Uge Sex*.

Sex og Politikk sitter i Europeisk Network for Comprehensive Sexuality Education for Primary Schools.

På Europadagen 9. mai lanserte vi en kort dokumentarfilm om det flerårige samarbeidet mellom Sex og Politikk og vår kypriotiske søsterorganisasjon Cyprus Family Planning Association (CFPA), med tittelen *Implementing Mandatory Sexuality Education for Teens (IMSET)*. Samarbeidsprosjektet resulterte i en undervisningsmanual for lærere, *Teacher's Manual for delivering Comprehensive Sexuality Education*, som nå er del av pensum for ungdomsskolen (middle school) på Kypros.

SRHR I LYS AV FNs BÆREKRAFTSMÅL

Ingen bærekraftig utvikling uten helse, likestilling og utdanning!

I 2018 fullførte vi arbeidet med å utvikle et nytt undervisningsmaterieell for ungdomsskolen om FNs bærekraftsmål relatert til SRHR, *Ingen bærekraftig utvikling uten helse, likestilling og utdanning!*, med finansiering fra Norad. Materiellet skal skape engasjement for bærekraftsmålene for helse, utdanning og likestilling og forståelse for hvorfor SRHR er sentralt for samfunnsutvikling.

Materiellet er utviklet for ungdomstrinnet i grunnskolen, men kan også brukes på andre trinn og i videregående skole. Vi utarbeidet et hefte for undervisere og et oppgavehefte for elever, og begge er gratis og tilgjengelige for nedlasting på vår hjemmeside.

Seminar om fagfornyelsen og bærekraftsmaterieell

29. oktober gjennomførte Sex og Politikk et fulltegnet seminar på OsloMet om hvordan fagfornyelsen og de tre nye tverrfaglige temaene er relevante for vårt arbeid. Vårt undervisningsmaterieell Uke 6 vil bli enda mer relevant i de nye læreplanene, da temaet folkehelse og livsmestring bidrar til at enda flere fag

og lærere vil være inkludert i skolens helhetlige seksualitetsundervisning. På seminaret lanserte Sex og Politikk det nye undervisningsmateriellet om FNs bærekraftsmål om helse, likestilling og utdanning.

«FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. De gjelder for alle land og mennesker i hele verden, og derfor er det viktig at barn og unge både blir kjent med egne rettigheter i et internasjonalt perspektiv og ser mulighetene ved å jobbe for et felles globalt mål.»

Tor-Hugne Olsen, daglig leder i Sex og Politikk

ØKT OPPMERKSOMHET RUNDT UKE 6 OG KAMPANJEUKA GJENNOM LOKALE MARKERINGER

I Uke 6-kampanjeuka i kalenderårets sjettede uke setter Sex og Politikk seksualitetsundervisning på dagsordenen både nasjonalt og lokalt. I kampanjeuka i 2018 arrangerte vi kurs for undervisere i seksualitetsundervisning, og arrangerte møter med blant annet ungdomspolitikere om hvordan seksualitetsundervisningen gjennomføres og hvordan sikre barn, unge og sårbare grupper kunnskap og kompetanse om kropp, grenser, seksualitet og seksuell helse. I løpet av kampanjeuka gjennomførte vi arrangementer i Stavanger, Ålesund, Hamar, Kristiansand og Trondheim, i tett samarbeid med lokale aktører og ressurspersoner.

I Kristiansand holdt vi kurs for fulle hus med 65 undervisere, med påfølgende møte med ungdomspolitikere. I Stavanger fikk mer enn 30 lærere innføring i Uke 6 for ungdomsskolen, i Ålesund holdt vi kurs for 24 undervisere,

og dagen etter stilte ca. 28 på opplegg om Uke 6 og seksualitetsundervisning på Hamar. Det hele ble toppet i Trondheim, der vi holdt kurs for over 300 lektorstudenter ved NTNU, slik at de ble klare til å undervise sine klasser etter endt utdanning.

I løpet av året holdt vi flere kurs og foredrag i Oslo, blant annet for studenter på Universitetet i Oslo, på obligatorisk seksualitetsundervisningskurs for helseesykepleierutdanningen på Oslo-Met, for ti medlemmer av SRHR-nettverket på Stortinget, og for 85 personer på Nyttfestivalen i Oslo over tema positiv seksualitet i seksualitetsundervisningen. 45 undervisere ble kurset i Tønsberg, i Bergen holdt vi lærerkurs sammen med Raftostiftelsen og presenterte opplegget vårt under Regnbuedagene. Helhetlig seksualitetsundervisning og Uke 6 var tema for arrangement under Arendalsuka, og Sex og Politikk presenterte Uke 6 og det nordsamiske materialet på Artic Pride i Tromsø.

Uke 6-ambassadørene

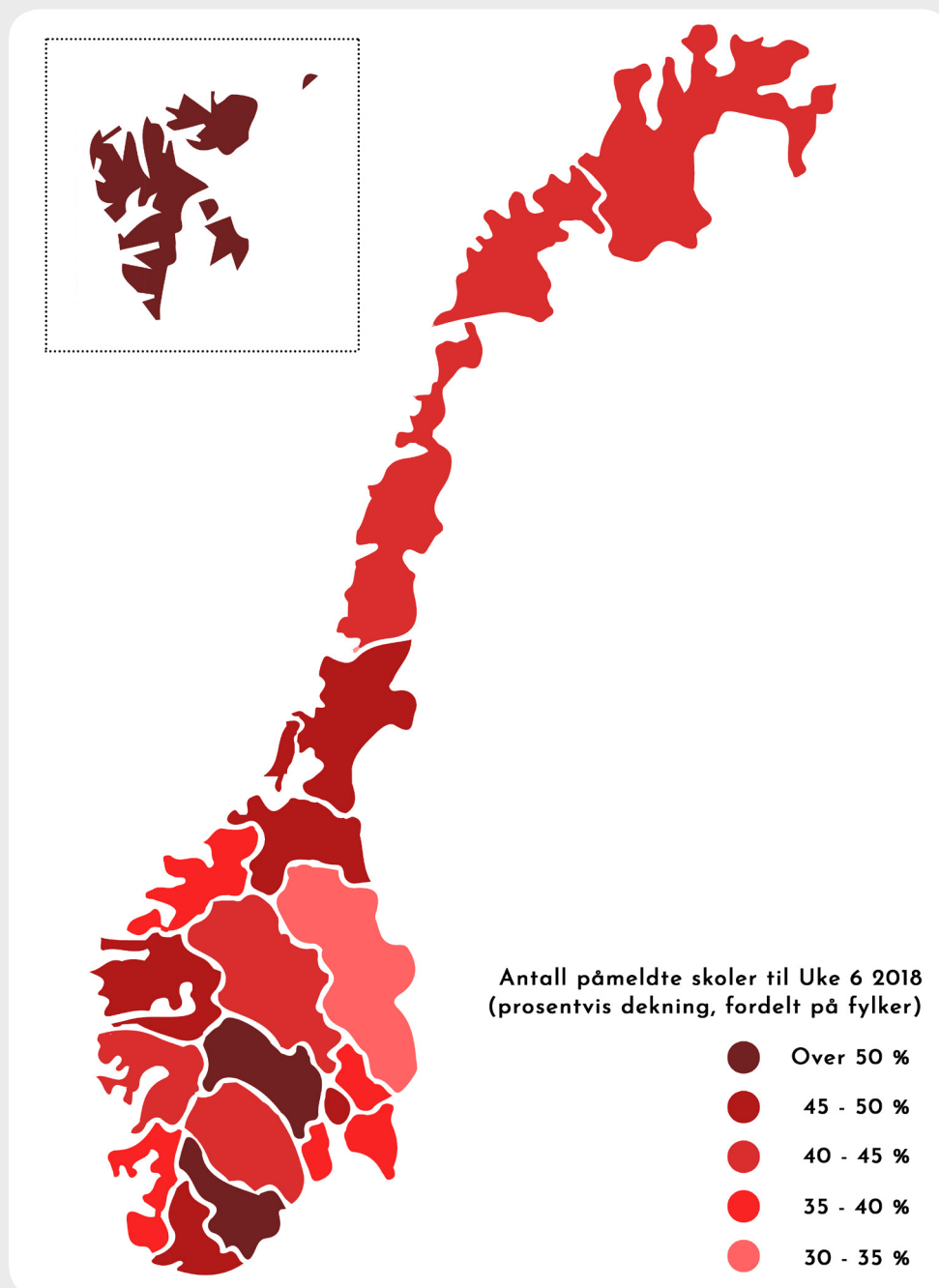
I januar 2018 utviklet og utlyste Sex og Politikk og vår ungdomsorganisasjon Seksualpolitisk Nettverk for ungdom (SNU) prosjektet Uke 6-ambassadørene. Gjennom prosjektet kurset vi 11 unge frivillige (under 26 år) i temaer knyttet til seksualitet, samt undervisningsmetoder som fremmer helhetlig, normkritisk, alderstilpasset og inkluderende seksualitetsundervisning. De frivillige holdt deretter foredrag, kurs og seminarer om Uke 6 og seksualitetsrelaterte temaer for ulike interessenter (f.eks. ungdomsorganisasjoner, undervisere og elever), alene eller sammen med ansatte i Sex og Politikk. Tilsammen nådde prosjektets aktiviteter ut til over 300 personer, og Uke 6-ambassadørene promoterte Uke 6 og demonstrerte oppgaver og undervisningopplegg for til sammen flere hundre ungdommer på en rekke konfirmasjonskurs, stand på Russens dag, workshop på Skeiv Ungdoms sommerleir og Europeisk Ungdoms sommerleir.

«Flott materiell! Også så mye! Det er alltid mye å bruke. Selv leser jeg det meste for å bygge meg en bakgrunn som forberedelse. Til uvurderlig hjelp.»

«Veldig godt opplegg, som det var lett å lage tverrfaglig undervisning av. Dette var gøy og viktig!»

«Elevene synes flere av oppgavene er morsomme å gjennomføre. Flere av oppgavene skaper debatt, og elevene må ta stilling til forskjellige saker.»

Fra brukerundersøkelsen for Uke 6 i 2018

UNDERVISNINGSMATERIELL FOR UNGDOMSSKOLEN

«INGEN BÆREKRAFTIG UTVIKLING UTEN HELSE, LIKESTILLING OG UTDANNING!»

SEX & POLITIKK

Undervisningsmateriell Ingen bærekraftig utvikling uten helse, likestilling og utdanning!
Illustrasjon: Stine Nygård

III. INFORMASJON

I 2018 opplevde Sex og Politikk økt oppmerksomhet og interesse fra media for våre arbeidsområder. Vi fikk god mediedekning av Uke 6-kampanjeuka og lansering av Uke 6-materiellet på samisk. Vi bidro i samfunnsdebatter om både seksualitetsundervisning og abort med blant annet flere publiserte kronikker. Som ny fast spaltist i Bistandsaktuelt's spalte Utsyn, har vi fått mulighet til å sette søkelys på hovedtemaer og satsninger i vårt internasjonale arbeid.

ØKT SYNLIGHET OG KJENNSKAP

Sosiale medier

I 2018 hadde vi en klar økning i antall følgere og i rekkevidden på sosiale medier. Antall følgere på vår Facebookside økte med 16.9%, til 1940, og antall følgere på vår Instagramprofil med 55%, til 705. Vår Twitterprofil fikk 12.6% flere følgere, total 2036, mens rekkevidden av innlegg økte med 233% sammenlignet med 2017. Vår kommunikasjonsrådgiver holdt et fagmøte om publisering på sosiale medier for Sex og Politikk's ansatte, slik at alle de ansatte i større grad bidrar framover.

Film som metode for styrking av SKK

I 2018 fortsatte Sex og Politikk i samarbeid med Skagerak Film utviklingen av den korte dokumentarfilmen *Kunsten å være syndig* (2017) til en lang dokumentar film. Regissør Ibrahim Mursal og hovedrolleinneholderen Ahmed Umar reiste undercover til Sudan. Sudan er ett av få land som har dødsstraff for seksuell omgang mellom menn. Ahmed Umar er sannsynlig den første åpent homofile fra Sudan. Vi filmet scener med SKK-aktivister som lever skjulte liv i Sudan som skal inkluderes i den lange filmversjonen.

Samtidig som produksjonen med den lange versjonen av filmen fortsetter, har Sex og Politikk vist den korte versjonen av filmen

både nasjonalt og internasjonalt. I september ble den korte filmen vist på Luststreifen Filmfestival i Basel. Samtidig hadde filmen fem visninger på skoler i Norge med høy andel elever med flerkulturell bakgrunn. Ahmed Umar og Ibrahim Mursal ledet diskusjoner om mangfold og SKK-rettigheter i Norge med elevene etter visningen av filmen. Til sammen ble filmen vist til 125 elever i 2018.

Dokumentarfilm om bilateralt samarbeid om seksualitetsundervisning

På Europadagen 9. mai lanserte vi en åtte-minutters dokumentar om det flerårige samarbeidet mellom Sex og Politikk og vår kypriotiske søsterorganisasjon Cyprus Family Planning Association (CFPA), *Implementing Mandatory Sexuality Education for Teens (I'MSET)*. Samarbeidsprosjektet resulterte i en undervisningsmanual for lærere, *Teacher's Manual for delivering Comprehensive Sexuality Education*, som har blitt en del av pensum for ungdomsskolen på Kypros. I dokumentaren intervjuet vi våre samarbeidspartnere i CFPA og andre aktører som var involvert i prosjektet, med særlig vekt på å snakke med ungdommer som hadde fått seksualitetsundervisning ved bruk av manualen og lærere som har benyttet den. Formålet med filmen er å vise hvordan bilateralt samarbeid om seksualitetsundervisning og seksuell og reproduktiv helse og rettigheter kan gjennomføres.

POSITIV OMTALE I MEDIA OM VÅRE SATSNINGSOMRÅDER

Sex og Politikk fikk flere oppslag om vårt påvirkningsarbeid og internasjonalt samarbeid i nasjonale medier. Mye av fokuset i 2018 var på abort.

IPPFs hovedkampanje internasjonalt *#IDECIDE Safe Abortion* og rapporten *Når kvinner får bestemme: Medikamentell abort og kvinners liv – en oppfordring til handling* ble lansert i Norge på OsloMet på den internasjonale aksjonsdagen for trygg og lovlig abort den 28. september. Dette førte til dekning i flere aviser, hvor hovedgjestene fra våre søsterorganisasjoner i Colombia og Irland, Marta Royo og Maeve Taylor, ble intervjuet i Dagsavisen, Klassekampen og Bistandsaktuell.

I tillegg bidro vi i abortdebatten med to kronikker: *Gratulerer Irland! Siste større europeiske land gjør selvbestemt abort mulig!* – vår reaksjon på den historiske folkeavstemminga om abort i Irland i Dagbladet i mai, og *Abort – det gjelder 56 millioner kvinner, hvert eneste år* i Bistandsaktuells spalte Utsyn i september.

Vi er glade for at vår daglige leder Tor-Hugne Olsen har blitt fast spaltist i Utsyn. I desember bidro vi med en kronikk til, *Global bistandsmakt knebler sivilsamfunn*, der vi snakker om konsekvensene av gjeninnføring av munnkurvregelen (Global Gag Rule) får for arbeidet til sivilsamfunnsorganisasjoner. I kronikken presenterte vi eksempler fra Mosambik med hjelp av vår mosambikiske søsterorganisasjon.

Presse i forbindelse med Uke 6

Uke 6-kampanjen i kalenderuke seks ble dekket av flere lokale og riksdekkende medier, blant andre radio P4 og lokale NRK-stasjoner som meldte om våre arrangementer i kampanjeuka. Mediene satt søkelys på kampanjen og vårt seksualitetsundervisningsmaterieUke 6.

Lansering av Uke 6-materieUke 6 familier på nordsamisk i november fikk oppmerksomhet i de største samiske avisene Avvir og Sáogat. Vi bidro i tillegg med to kronikker om seksualitetsundervisning: *Vi trenger en nasjonaldugnad for å bedre seksualitetsundervisningen* i Dagbladet i januar og *Hvor er den nye norske internasjonale storsatsingen seksualitetsundervisning?* publisert i Dagsavisen Nye Meninger på den internasjonale befolkningsdagen 11. juli.

Vår ungdomsorganisasjon Seksualpolitisk Nettverk for Ungdom (SNU) skrev en felles kronikk med ungdomspartiene, Elevorganisasjonen og Skeiv Ungdom som ble publisert på NRK Ytring i september. Kronikken ble skrevet som et åpent brev til regjeringen og oppfordret dem til å opprette en egen post i statsbudsjettet til seksualitetsundervisning.

Arrangementer og merkedager

Sex og Politikk markerte i 2018 flere dager og hendelser som er viktige for vårt arbeid, blant annet på hjemmesiden og sosiale medier. På den internasjonale befolkningsdagen 11. juli ble kronikken *Hvor er den nye norske internasjonale storsatsingen seksualitetsundervisning?* publisert i Dagsavisen Nye Meninger.

På den internasjonale aksjonsdagen for trygg og lovlig abort arrangerte vi konferansen *Access to Safe Abortion: Rights, Values and Justice* og lanserte IPPFs kampanje *#IDECIDE Safe Abortion* og norsk oversettelse av rapporten *Når kvinner får bestemme: Medikamentell abort og kvinners liv – en oppfordring til handling*.

Vi deltok i Pridefestivaler landet rundt, og markerte også den internasjonale kvinnetdagen 8. mars, den internasjonale prevensjonsdagen 26. september og den internasjonale hiv-dagen 1. desember. Vi publiserte reisebrev fra FNs kommisjon for befolkning og utvikling (CPD) og FNs kvinnekommisjonsmøte (CSW) på vår hjemmeside og sosiale medier.

Glimt fra prosjekter og arrangementer

Filming av *Kunsten å være syndig*

Årsmøteseminar med Josephine Kimani og Luwiza Makosa

Uke 6 på Stortinget

Panel samtale på Nytfestivalen
Foto: Marco Zimberlin

Fagmøte med Dr. Michael Kimmel

SNU på besøk hos vår søsterorganisasjon i Danmark, Sex og samfund

Foto: Sex og Politikk og SNU

IV. ORGANISASJON

I 2017 hadde Sex og Politikk for første gang hatt et tosifret antall ansatte. I 2018 konsoliderte vi den sterke veksten ved å opprettholde antall ansatte i sekretariatet. Med ti ansatte og én praktikant ved slutten av året økte vår innsats for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) ytterligere.

MEDLEMMER I SEX OG POLITIKK

Ved årets slutt hadde Sex og Politikk 158 enkeltmedlemmer og 16 medlemsorganisasjoner, som er en økning på ca. ti prosent i antall medlemmer sammenlignet med 2017.

Arrangementer og medlemsseminarer

Vi har opprettholdt et høyt aktivitetsnivå med til sammen 19 arrangementer, hvorav fire var spesielt rettet mot våre medlemmer. Nesten halvparten av arrangementene fant sted utenfor Oslo.

I løpet av 2018 arrangerte vi flere seminarer om seksualitetsundervisning:

- 5. februar under Uke 6-kampanjeuka holdt vi et møte med ungdomspolitikere i Kristiansand, som en del av satsingen *En by for alle* til Kristiansand kommune.
- 3. juni arrangerte vi en panelsamtale i forbindelse med Regnbuedagene i Bergen.
- 28. juni arrangerte vi en panelsamtale om familiemangfold i seksualitetsundervisningen under Oslo Pride.
- 29. juni arrangerte vi panelsamtale *Education against discrimination* under Oslo Pride i samarbeid med Norad.
- 16. august fulgte vi opp fjorårets seminar om regjeringens strategi for seksuell helse *Snakk om det!* under Arendalsuka med arrangementet *Gjør noe! Seksualitetsundervisning – en statusoppdatering* i samarbeid

med flere organisasjoner.

- 16. august arrangerte vi sammen med Pro Sentret og Sex og samfunn debatten *Kan god seksualitetsundervisning forebygge kjøp og salg av sex?* under Arendalsuka.
- 5. september holdt vi panelsamtale under Stavanger på skeiva om familiemangfold i seksualitetsundervisningen.
- 9. november deltok vi i Tromsø Arctic Pride og organiserte quiz *Så du tror du er sexpert* sammen med vår ungdomsorganisasjon SNU, Skeiv ungdom Troms og Helsestasjon for ungdom Tvibit.
- 9. – 11. november var vi medarrangør for Nyttfestivalen om positiv seksualitet, sammen med Sustainable Passion og Cupido i Oslo, hvor vi blant annet holdte foredraget *Hvordan kan seksualitetsundervisningen bli mer sexpositiv?*.

Vi organiserte fire konferanser i løpet av 2018:

- 3. mai arrangerte vi konferansen *Adolescent Sexual and Reproductive Health and Rights in Developing Countries: Priority Issues, Evidence-Based Interventions and Policy* i samarbeid med Redd Barna i Oslo.
- 4. juni arrangerte vi konferansen *Sexual and Reproductive Health and Rights – Life Saving Services in Humanitarian Settings*, sammen med Utenriksdepartementet, Kirkens Nødhjelp, Care og Redd Barna i Oslo.
- 28. september markerte vi den internasjonale aksjonsdagen for trygg og lovlig abort

med konferansen *Access to Safe Abortion - Rights, Values and Justice* på OsloMet

- 29. oktober arrangerte vi konferansen *Fagfornyelsen: Seksualitet, bærekraft og tverrfaglighet* på OsloMet, og lanserte vårt undervisningsmateriell om FNs bærekraftsmål *Ingen bærekraftig utvikling uten helse, likestilling og utdanning!*.

Under Arendalsuka 14. august var vi medarrangør av *Den store utviklingsdebatten 2018 - Hvordan skaffe de store pengene til utvikling?* På arrangementet deltok blant andre daværende utviklingsminister Nikolai Astrup.

24. mai holdt vi årsmøte og arrangerte et todelt årsmøteseminar med temaet #MeToo i Oslo. I den første panelsamtalen diskuterte vi om #MeToo-debatten fører til en mer tradisjonell kjønnsdiskusjon med Are Saastad fra Reform, resurssenteret for menn. I den følgende panelsamtalen satt vi søkelys på #MeToo-bevegelsen i Afrika, med Luwiza Makosa fra Zimbabwe (på utveksling med fredskorpset til SAIH) og Josephine Kimani, ungdomsarbeider i Nairobi, Kenya.

I samarbeid med vår ungdomsorganisasjon SNU, Skeiv Ungdom og Songdalen kommune arrangerte vi arbeidsseminaret for ungdom *Skrittet videre* om hvordan det er være ung og skeiv i Agder den 20. august i Kristiansand.

12. desember holdt vi et åpent medlemsmøte med tittelen *Sexual and Reproductive Health and Rights in a Time of Shrinking Space for Civil Society and the Global Gag Rule* i Oslo.

18. desember avrundet vi året sammen med SNU med et førjulstreff for våre medlemmer og alle interesserte i våre lokaler i Oslo.

Seksualpolitisk Nettverk for Ungdom (SNU)

Gjennom året bisto Sex og Politikk sin ungdomsorganisasjon SNU i deres administrative og organisatoriske arbeid, deriblant å arrangere aktiviteter for ungdommer. I løpet av 2018

arrangerte SNU til sammen sju åpne møter og temakvelder for SNUs medlemmer og andre interesserte. Blant annet arrangerte styret et seminar om maskulinitetskultur, ledet av den amerikanske mannsforskeren Dr. Michael Kimmel, og en quiz med navnet *Så du tror du er sexpert?* i forbindelse med Arctic Pride i Tromsø.

SNU bidro også aktivt i planleggingen og gjennomføringen av aktivitetene som ble holdt i forbindelse med Uke 6, Pridefestivaler rundt omkring i landet, Sex og Politikks abortkonferanse på OsloMet i september, og et felles medlemsmøte i desember.

Årsmøte i Sex og Politikk 2018

Sex og Politikks årsmøte ble avholdt 24. mai 2018 i Oslo. Det avtroppende styret presenterte årsmeldinga og forslag til ny virksomhetsplan som viste en sterk vekst og mange gode resultater av arbeidet. Årsmøtet vedtok også et nytt politisk dokument om seksualitetsundervisning.

Årsmøtet gjenvalgte det meste av styret, som fikk et nytt styremedlem, Christian Lomsdalen, og ny styreleder, Berit Austveg. Christian bor i Bergen og er lektor på videregående skole. Han har i flere år vært aktiv superbruker av vårt seksualitetsundervisningsmateriell Uke 6. Berit er utdannet lege med erfaring fra samfunnsmedisin, seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, utdanning og organisasjonsarbeid. Som ansatt i Utenriksdepartementet var hun med på å forhandle handlingsplanen om reproduktiv helse som ble vedtatt i Kairo i 1994, og som fortsatt er basisen for arbeidet med seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Hun har jobbet med seksuell og reproduktiv helse i og med FN (UNFPA, WHO) og en rekke utviklingsland. Berit har i tillegg skrevet flere bøker om helsearbeid og har sittet i en rekke styrever. Hun har vært engasjert i arbeidet til Sex og Politikk siden 1982, først i internasjonalt arbeid med IPPF, og senere som innleder og foredragsholder i foreningen. Hun ble i 2009 utnevnt som æresmedlem.

STYRE

Styret fram til årsmøte 24. mai 2018 besto av:

- Styreleder:** Johannes Rindal (innvalgt i IPPF EN REC)
- Nestleder:** Elisabeth T. Swärd, Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.)
- Styremedlemmer:** Elizabeth Hartmann
Reidar S. Jessen
Heidi Nordby Lunde (innvalgt i Executive Committee i EPF)
Joar Svanemyr
Maria Lægreid Haldorsen, Seksualpolitisk Nettverk for Ungdom (SNU)
- Varamedlemmer:** Hildegunn Bomnes, Stiftelsen Amatheia
Andrea Lie

Styret etter årsmøte 24. mai 2018 består av:

- Styreleder:** Berit Austveg
- Nestleder:** Elisabeth T. Swärd, Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.)
- Styremedlemmer:** Elizabeth Hartmann
Reidar S. Jessen
Christian Lomsdalen
Joar Svanemyr
Maria Lægreid Haldorsen, Seksualpolitisk Nettverk for Ungdom (SNU) fram til oktober da Katinka Goffin tok over
- Varamedlemmer:** Hildegunn Bomnes, Stiftelsen Amatheia
Andrea Lie

SEKRETARIAT

Sekretariatet i Sex og Politikk besto per 31. desember 2018 av:

Daglig leder:	Tor-Hugne Olsen
Seniorrådgiver SRHR internasjonalt:	Kjersti Augland
Seniorrådgiver seksualitetsundervisning:	Ellen Marie Hansen
Seniorrådgiver seksualitetsundervisning:	Marianne Støle-Nilsen
Seniorrådgiver SKK:	Linda Haugland
Rådgiver kommunikasjon og administrasjon:	Snezana Krizan
Rådgiver seksualitetsundervisning og administrasjon:	Anne Sofie Hansen
Ungdomskoordinator:	Stine Nygård
Prosjektkoordinator seksualitetsundervisning:	Ibrahim Mursal
External Relations Adviser (IPPF):	Bo Jensen
Praktikant:	Corita Sophia Valle

Kilde: International Planned Parenthood Federation (IPPF)

Illustrasjon: Stine Nygård

SEX OG POLITIKK

har siden 1969 jobbet for å styrke og informere om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR), både i Norge og internasjonalt.

FINN OSS

www.sexogpolitikk.no

Christian Krohgs gate 34
0186 Oslo

FØLG

[sopnorway](https://www.facebook.com/sopnorway)

[sexogpolitikk](https://www.instagram.com/sexogpolitikk)

[sexogpolitikk](https://twitter.com/sexogpolitikk)

KONTAKT

+47 22 11 55 13

post@sexogpolitikk.no